

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Id est, quos modò habes magis importunos in petendo, possunt esse
aliquando tibi magis opportuni, te apud Deum adjuvando.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

Et ego dico vobis, facite vobis amicos de mammona iniquitatis, ut cum defeceritis, recipiant vos in aeterna tabernacula. LUC. 16.

VERITAS PRACTICA.

Importuni, opportui.

SENSUS EST, Quod illi ipsi quos modo habes magis importunos in petendo, possunt esse aliquando tibi magis opportuni amici, si, quod petunt, obtineant.

RATIO EST, Quia illi censendi sunt magis opportuni amici qui magis opportune valeant tibi adesse.

Sed quos modo habes magis importunos in petendo, magis opportune valent aliquando tibi adesse. Ergo illi magis opportuni amici, & magis, magisque eloendi sunt.

I. PUNCTUM.

EVANGELICÆ Summa Parabolæ tribus his constat partibus. Prima est, ut intelligamus nos non tam esse rerum temporalium dominos, quam dispensatores, qui earum omnium rationem reddere debent vero Domino Deo. Secunda est, quod si jam exigeretur à multis, illa bonorum acceptorum ratio, vix eam possent reddere. Tertia denique quod nisi omnino desipiant, provideant maliuè oportet suis rebus exemplo huius Villici qui si probatus est à suo Domino quod sapienter fecisset, licet fraudulenter egisset, quanto magis à Deo illi laudabuntur, qui sibi de suis illis quæ super sunt, amicos faciãt à quibus opportune juvari possint, quando de alijs quæ male impenderunt, vocabuntur in jus divinamque iustitiam. Quamobrem hæc est extrema clausula: *Et ego dico vobis, facite vobis amicos de mammona iniquitatis*, id est, de divitijs quæ dicuntur iniquæ, non ex se, sed ex earum usu qui plerumque iniquus est, sive in illis comparandis sive in possidendis sive in consumendis. Fiunt autem ex illis amici, qui nos deficientes recipiant in aeterna tabernacula, quando ex illis sunt elemosynæ quæ cum intuitu, & pauperum orationibus exoratus Dominus concedat felicem exitum quibus alioquin non nisi miserandus consigisset.

Quia verò jam sic importuni videntur Pauperes, ut eorum penè fastidium quosque subeat; diligenter id cavendum, & quos habes

modo importunos sic considerandi sunt tanquam futuri aliquando magis opportuni amici, si eorum importunitatem benignè toleraris & inopiam subleves.

Ratio est plurimum expendenda, quod illi sine dubio sint censendi magis opportuni amici, qui magis opportune, id est, in graviore necessitate valeant tibi adesse, tibi patrocinari, & te omni ope, si quo labores periculo, liberare; nonne sic Sacri profanique Authores veros à falsis amicos denotant? *Est enim amicus secundum tempus suum*, inquit Sapiens, & non permanebit in die tribulationis: *Est autem amicus socius mensæ, & non permanebis in die necessitatis. Amicus si permanserit fixus, erit tibi quasi coequalis*, id est, æqualem tecum sortietur lotem: in hoc erit verè amicus, si quæ tua sunt ærumnosa velit ex æquo participare, ac illa quæ fuerint beneficia, seu felicia; tuque illi parem rependes vicem.

O non minus rara quam fidelis amici nota.

II. PUNCTUM.

SED quos habes modo magis importunos in petendo, magis opportune valent aliquando tibi adesse.

Quò enim sunt magis importuni, major est patientia, majorque charitas dum illis subvenitur, atque ita magis certo amici comparantur, quo supra dictum est modo, licet id nesciant pauperes nec advertant. *Iustitia eius manet in sæculum sæculi. Nempe eius qui dispersit, dedit pauperibus, & qui miseretur & commodat disponet sermones suos in iudicio*, id est, habebit quod respondeat, & quo se accusatus defendat, ne iudicetur nec condemnentur.

Quod egregia quidem parabola sanctus Johannes Damascenus in historia Barlaam & Josaphat repræsentavit, sed eam licet paulò liberius sic ad eam nostram explanare:

Homo quidam singulari quatuor amicorum confortio convictus quæ gaudebat, licet eorum unum quem quartum dicimus, non ita coleret ac tres alios. Incidit verò ille in tam operosum negotium, ut nisi ab amicis juvaretur, par conficiendo nunquam esset negotio; quamobrem primum illorum adit conquirendi præsidij gratia.

Sed

Sed o perfidum amici pectus! statim ac hominem vidit, advertens quod erat, operis, e conspectu se se proripuit, nec se ultra spectandum dedit.

Secundus itaque convenitur amicus qui paulo quidem attentius moerentem audit sed moeroris aliud se habere levamen negat quam ut te la linea cuius erat factor aut venditor, partem aliquam impertiret; quod profecto perexile tanto negotio levamen erat.

Quamobrem tertius ex amicis adeundus fuit qui ut erat in pietatem, pronus, gravissimè funestum hominis tulit casum: neque modo auditis ingemuit calamitatibus, sed ut damnum inde impendens averteret, ultro se obrulit aditum Patronos, Judices atque alios quibuscum esset causa conferenda: jamque videbatur eorum domum cum calamitoso Cliente pergere: sed quæ est humanæ fragilitas amicitiae. cum ad fores domus perventum est non ultra pedem porrexit, neque domum ingressus, neque cum Judice causam egit, sed quæ prius venerat via regressus est nec deinceps comparuit.

Quid hic agat infortunatissimus hominum, quem sic omnes amici deserunt, & qui solus nihil possit agere? Superest unus è quatuor quos dilexit, sed tam parum cultus, aut tam prope neglectus ut vix cum ausit compellere de amicitia, nec quid opis ab eo postulare. Facit extrema tamen rei capitalis angustia ut quantumcunque parum de amico meritis, non vereatur negatam ab alijs gratiam ex ipso emendicare; nec frustra, nam is statim persuasus adit eum à quo uno summa rei pendebat, causamque amicitiam generose prosequitur, ut quod erat optandum obtineretur.

O qui tum animi motus ab homine liberato concitatus! quid de infidis illis tribus amicis sentire crederes? Quid de hoc unico prædicare, gratulari, congratulere? Possent ista tractari pensulatius, nisi quod te magis spectat, quo spectet illa Parabola, malis explorare.

Tu nempe, Lector, si nescis, tu ille homo es cui capitale incumbit negotium peragendum: cui quatuor singulares ita esse amici dicuntur, ut tres ex illis quidem præcipue foveas, quartum vero parvi ducas, Lector negotium, æterna salus est animæ. Statutum est hominibus semel mori: post hoc autem iudicium. Strabis ante tribunal Christi de universa vita causam dicturus; an te satis paratum & instructum ab omnibus putas ut nullius subsidio tum te indigere ar-

bitteris? Unde illa porrò tibi comparabis subsidia? Nunquid ex tribus illis quos tam carè foves amicis? Experire, compella singulos, unumquemque tibi jam advoca, quasi jam de negotio disceptaretur.

Primus quem maximè colis, est voluptatis sensus. Quid tandem confert animæ tuæ sistenti se coram supremo iudice? Nonne is statim avolat, atque anima corpore solvitur?

Secundus est pecuniarum amor: quid verò ex pecuniis referes, nisi linteolum quo mortuum corpus involvatur?

Tertius est mundi qui vocatur respectus aut affectus; at quaeso te, quid mundus iste aliud possit quam ut te morientem deploret, te mortuum lugeat, & te quidem ad sepulchrum, ad illam æternitatis domum ducat, sed non ultra, non inferno eripiat, non liberet condemnandum.

Videne quàm infidi, quàm invalidi, quàm impotentes sint illi tres amici tu? Quartus verò quem præfers quidem velle diligere, sed quem ita tamen negligis ut nisi animo pene invito & pœnitenti quiddam in eius edas gratiam; cultus est honorum operum quæ dicuntur misericordiae seu pietatis in pauperes & egenos. Nonne hunc diligis? Diligine verò sicut pecuniam, sicut naturæ commoda, sicut mundi honorem? Et tamen ille est, ille unus amicus est qui te ad Iudicem tuum constantè comitetur, qui causam dicat & obtineat, neque te unquam deserat, donec omni metu soluto te in æterna recipiat tabernacula. *Tanta vis est elemosyna*, inquit S. Johannes Chrysostomus, cum multa fiducia suos introducit alumnos, est enim caeli nota janitoribus, sponsalis thalami fores obsecrantibus. Ac rursus alibi, pennata est & levis, super autem solium regale consistit. Quando iudicamur repente subvenit, & nos à suppliciis liberat imminentibus: alis suis nos contegens. Nonne hoc est opportunè nobis adesse; Nonne hoc est summopere nobis optandum?

III. PUNCTUM.

QVOS igitur modò habes magis importunos opportuni. Cum in summo illo beatitatis æternæ negotio, te cunctis alijs desertentibus bonis & amicis, soli pauperes quibus bene feceris, sola illa bona quæ in illos contuleris, tibi patrocinari possint & adesse. Præmium enim bonum tibi thesaurizas in die necessitatis, quoniam elemosyna ab omni peccato & à morte liberat & non patietur animam ire in tenebras. *Fiducia magna*

Eccl. 12.

Homil. 36. ad Pop.

Homil. 32. in Epist. ad Hebr.

Hebr. 9.

magna erit coram summo Deo, elemosyna omnibus facientibus eam.

Et licet alia valere possint etiam bona opera: licet oratio & jejunium magni sint apud Deum meriti, majoris esse tamen elemosynam vel ex eo manifestè patet, quod cum Judæi multum jejunarent, atque etiam crebras funderent preces, non se tamen illis placaturum affirmat Deus, nisi sua pauperibus largiantur. Cum multiplicaveritis orationes vestras, non exaudiam. Subvenit oppresso, judicate pupillo, defendite viduam: & venite & arguite me dicit Dominus. Et turtum: Nonne hoc est magis jejunium quod elegi: dissolve colligationes impietatis, solve fasciculos deprimentes; dimittis eos qui contracti sunt, liberos; & omne onus dirumpite. Frange esurienti panem tuum, & egenos vagosque induc in domum tuam: cum videris nudum, operi eum, & carnem tuam ne despexeris; tunc erumpet quasi mane lumen tuum & sanitas tua citius orietur, & anteibit faciem tuam justitia tua, & gloria Domini colliget te.

Sermo de Quodrag. Quibus sacris sermonibus conformiter sanctus Leo: Nulla, inquit, devotione fidelium magis Dominus delectatur, quam ista que pauperibus eius impenditur: & ubi curam misericordiam invenit, ibi imaginem suam pietatis agnoscit.

Quamobrem quod ad propositam veritatis praxim accedit propius, videndum ne contra importunos pauperes accendamus ut fieri solet vehementius: sed potius hinc emollescamus & excitemur ad promptiorem beneficentiam, Quod illud egregium spectat S. Chrysoftomi; Amabile

ad Pop. 35. Paulus dicebat: induite vos sicut electi Dei sancti & dilecti, viscera misericordiam benignitatem, humilitatem. Vides verbi virtutem & quomodo nos semper vult esse misericordes? Non enim dixit, miseremini simpliciter, sed induite vos, ut sicut vestimentum semper nobiscum est, sic & elemosyna nec simpliciter dixit, misericordiam, sed viscera misericordiam, ut naturalem imitemur amorem, At nos contraria facimus: & si quis unum quidem petens velulum accedat, contumeliosus & conviciis insectamur, ac impostorem vocamus: non horres homo & erubescit impostorem propter panem vocans? Si vero talis & imposturam facit, propterea cui misericordia tribuatur dignus est, quod ita fame premitur ut talem subeat personam. Quin hoc & nostra crudelitas est redargutio: nam quoniam facile dare non sustinemus, innumerat coguntur artes excogitare, ut inhumanitatem nostram fallere possint & emollire severitatem.

Similia quedam habet & ad praxim valde apta sanctus Gregorius ad hæc Jobi verba: Si despecti preterierim, eo quod non habuerit indumentum & absque operimento pauperem, si non benedixerunt mihi latera eius, & de velloribus ovium mearum calefactus est. Quid pauperem non despecti, ait sanctus Doctor, virtutem humilitatis exhibuit, quod autem operum, pietatis. Dua quippe ista virtutes ita sibi inter se connexas debent, ut vicario semper opere fulciantur, quantenus nec humilitas cum veneratur proximum, largitatis gratiam deserat, nec pietas cum largitur intumescat. Erga indigentiam itaque proximi: humilitatem pietas sollicitat, humilitas pietatem, ut cum indigentem rebus necessariis natura tua consorem videris, nec per impietatem a te desinas tegere, nec per superbiam negligas venerari quem regis. Nam sunt nonnulli qui mox ut ab egeno si a tribus fuerint necessarij postulati, post dona largiuntur, in eos prius contumeliosa verba jaculantur: qui est rebus ministerium pietatis perficiunt, verbis tamen gratiam humilitatis perdunt, ita ut plerumque videatur, quia illata jam injuria: ut factio nem solvunt, cum post contumeliosam dona largiuntur. Nec magni est operis quod postulat tribuunt, quia ipso donationis sui munere vix eundem excessum sermonis tegunt. Quibus bene per Ecclesiasticum librum dicitur, Omni dato non des tristitiam verbi mali. Errorem, ADDE verbum super datum bonum, & utraque cum homine justificato, videlicet ut datum exhiberi debeat per pietatem, & bonum verbum tribui per humilitatem.

At contra alij egenos fratres, non student rebus fulcire cum possint, sed blandis tantum sermonibus movere quos vehementer Iacobi predicatio sancta reprehendit dicens: si autem frater aut soror nudi sunt & indigent vestitu quotidiano; dicat autem aliquis ex vobis: ite in pace calefacimini & saturamini, non desideret autem eis que necessaria sunt corpori: quid vobis proderit? Quos Ioannes quoque Apostolus admonet, dicens: FILIOLI mei non diligamus verbo nec lingua, sed opere & veritate. Dilectio namque nostra semper exhibenda est & veneratione sermonis & ministerio largitatis.

Multum vero ad edomandam danti superbia valet, si cum terrena tribuit, verba sollicitate Magistrj celestis penset qui ait: FACITE vobis amicos de mammona iniquitatis, ut cum defeceritis recipiant vos in aeterna tabernacula. Si enim eorum amicitiam aeterna tabernacula as-

l. 21. Mor. c. 13. & 14.

mirimus, dantes proculdubio pensare debemus, quia Patroni potius munera offerimus quam egenis dona largimur. Hinc per Paulum dicitur: **VESTRA** abundantia illorum inopiam suppleat, ut & illorum abundantia vestra inopia sit supplementum. Vt videlicet sollicitè perpendamus, quia eos quos nunc inopes carnimus, abundantes quandoque videbimus: & qui abundantes afficimur, si largiri negligimus, quandoque inopes erimus. Qui itaque nunc temporale subsidium pauperi tribuit, ab eo postmodum perpetua recepturus, ut ita dicam, quasi ad frugem, terram excolit qua quod acceperit uberius reddat. Restat ergo ut nunquam

elatio surgat ex munere, quando videlicet dives ex eo quod pauperi tribuit, agit ut in perpetuum pauper non sit.

Vide in 4. parte, Hebdom. 17. Feria 5. ubi apte contra dissipantes bona sua, vel non bene aut bono fine usurpantes; hæc duplex habetur Veritas.

Nisi dives divitias faciat bonas: divitiæ malum faciunt divitem.

Aut cælum petit divitiis, aut emittitur.

HAC Hebdomada, sex illæ nobiles Parabolæ quæ occurrunt in evangelica historia considerandæ, conformes practicæ veritates suggerent, quæ ad profectum in via spirituali, atque ad uniuscujusque perfectiorem in suo statu comparandam vel conferendam vel conservandam, plurimum valere poterunt.

FERIA SECUNDA.

PARABOLA SEMINIS SEMINATI IN TERRAM, TRIPLICI EX PARTE. IN FOELICEM.

Exiit qui seminat, seminare sîmen. Luc. 8.

VERITAS PRACTICA.

Verbum Dei non redit vacuum; aut profici necesse est recipienti vel obfit.

RATIO EST, Quia si verbum Dei non proficit recipienti, recipientis est resistensia quæ non ei is impunita.

At qui hæc est ordinariè poena qua talis punitur resistensia, ut quod prodesse poterat, contra obfit & nocet.

Ergo verbum Dei non redit vacuum, ne est apud Prophetam: aut profici necesse est recipienti vel obfit: quamobrem longè satius est sic attentum esse verbo Dei recipiendo, ut magis profici quàm obfit.

I. PUNCTUM.

LEGI potest Parabola de qua jam supra dictum est in secunda Parte, Dominica Sexagesimæ. Ubi plures proponuntur ex illa Veritates.

Debet verò considerari paulò attentius eius

interpretatio quæ sic à Christo Domino traditur: Semen est verbum Dei. Qui autem secus vitam, hi sunt qui audiunt, deinde venit Diabolus, & tollit verbum de corde eorum, ne credentes salvi fiant. Nam qui supra petram, qui cum audierint, cum gaudio suscipiunt verbum, & hi radices non habent, qui ad tempus credunt, & in tempore tentationis rei edunt. Quod autem in spinas cecidit, hi sunt qui audierunt, & à sollicitudinibus & divitiis & voluptatibus vitæ evanescentes suffocantur, & non referunt fructum. Quod autem in bonam terram, hi sunt qui in corde bono & optimo audiunt verbum, resistent & fructum afferunt in patientia.

Jam verò vide utra ex illis quatuor terra sis. An hæc bona quæ refert fructum ex meditationibus, ex libris, ex concionibus, aut quacunque tandem ratione recipiatur cœlestis illa sementis? An inde proficit? An inde à te deficiis? Nam hic verus profectus. Quod si nullum advenit aut modicum fructum, quid obstat? Quod genus terræ ex illa infausa triplex quæ commemoratur, tibi magis convenit? An illa patens & omnibus obvia? An quæ petris & saxis